

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa J. G.

przeciwko R. G.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 19 grudnia 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana powołała się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z naruszenia prawa procesowego, które istotnie wpłynęło na wynik sprawy, jak również z naruszenia prawa materialnego, pozostającego w bezpośrednim związku z wynikiem sprawy.

Uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania, wymaga wskazania na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi zatem do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.). O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie orzeczenia oczywiście nieprawidłowego.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego postanowienia nie potwierdza tezy pozwanej o oczywistej zasadności skargi. Zarzuty podniesione przez pozwaną koncentrują się bowiem wokół podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a zatem ustaleń i ocen Sądu Okręgowego, które zadecydowały o jej zrekonstruowaniu, gdy tymczasem zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Pozostałe przepisy, na naruszenie których przez Sąd Okręgowy wskazała pozwana to art. 217 § 2, art. 382 i 328 § 2 k.p.c. oraz art. 52, 31 i 33 k.r.o.

Według art. 382 k.p.c. sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym i tak też postąpił sąd drugiej instancji. Artykuł 217 § 2 k.p.c. określa sankcję spóźnienia się ze zgłoszeniem twierdzeń i dowodów przez stronę, ale też wskazuje na okoliczności, których wystąpienie tłumaczy zarówno spóźnienie, jak i uwzględnienie takich twierdzeń i dowodów przez sąd. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy szczegółowo wyjaśnił, z jakich przyczyn uzupełnił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, uznając zresztą za zasadny podniesiony w apelacji powoda zarzut naruszenia art. 217 § 2 k.p.c., i w jaki sposób jego czynności dowodowe wpłynęły na podstawę faktyczną rozstrzygnięcia.

Uzasadnienie wyroku, jak o tym stanowi art. 328 § 2 k.p.c., powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W związku z art. 391 § 1 k.p.c. przepis ten ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym. Odpowiednie stosowanie art. 328 § 2 k.p.c. do uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji oznacza, że uzasadnienie to nie musi zawierać wszystkich elementów uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji; sąd odwoławczy obowiązany jest jednak zamieścić w uzasadnieniu takie elementy, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z 18 sierpnia 2010 r., II PK 46/10, nie publ. i z 9 września 2010 r., I CSK 679/09, nie publ.). Naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. może być skutecznie podniesioną podstawą skargi kasacyjnej tylko wtedy, gdy uzasadnienie sądu drugiej instancji jest na tyle wadliwe, że nie sposób na jego podstawie odtworzyć podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Inne niedostatki uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji nie uzasadniałyby uwzględnienia skargi kasacyjnej.

Artykuł 52 § 1 i 2 k.r.o. upoważnia sąd do ustanowienia między małżonkami ustroju rozdzielności majątkowej, w tym także w wyjątkowych okolicznościach z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa. Ustawodawca wskazał, że okolicznością tłumaczącą taką decyzję jest życie małżonków w rozłączeniu.

Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie w związku z oznaczeniem daty ustanowienia między rozwiedzionymi już stronami momentu ustania wspólności ustawowej odwołał się zarówno do tego, od kiedy zaczęły one żyć w rozłączeniu, a powód zaczął funkcjonować w innym faktycznym związku, ale i do tego, od kiedy strony zaczęły zaciągać autonomicznie, bez oglądania się na współmałżonka i wspólną z nim masę majątkową, samodzielnie zaspokajane zobowiązania. Przepisy art. 31 i 33 k.r.o. nie miały zastosowania w niniejszej sprawie, a zatem trudno uznać, by zostały naruszone zaskarżonym orzeczeniem.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 4 ust. 1 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

jw

ał